

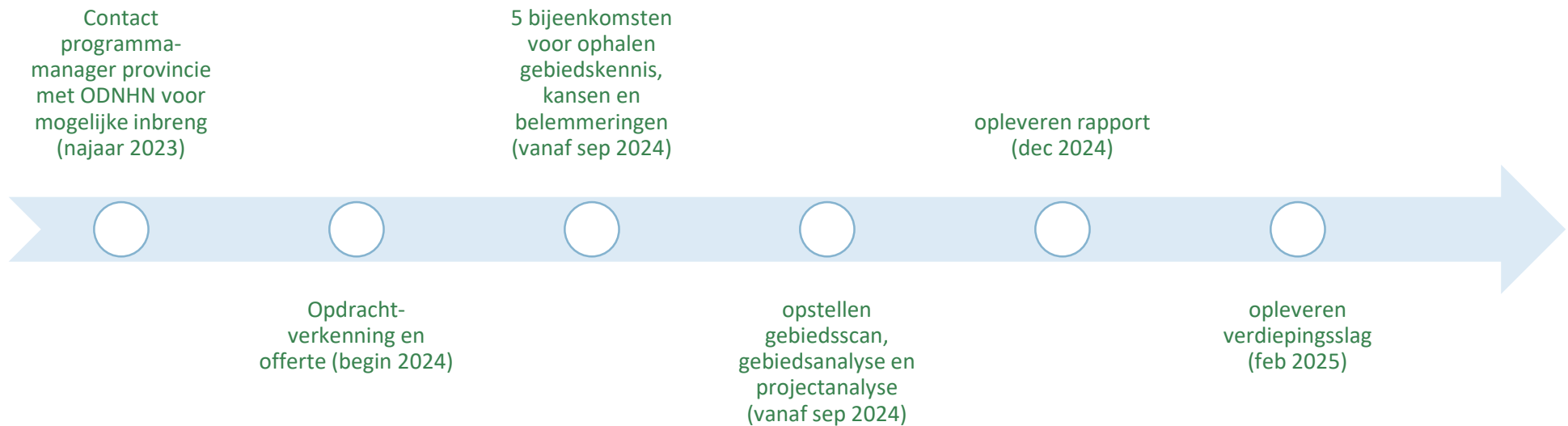

Casus 1 tbv Visitatie ODNHN 2026

Datum: 8 juni 2026
Onderwerp: Maritiem Cluster

Tijlijn

Geef hieronder een toelichting op de aangegeven processtappen.

Overtreding/Melding/Activiteit

Het Maritiem Cluster Den Helder (MCDH) is een gebiedsontwikkelingsproject waar de gemeente Den Helder, defensie en provincie Noord-Holland intensief samen werken aan de herontwikkeling van het havengebied in Den Helder. Twee doelen hiervan: ruimte voor Defensie (Marine) en ruimte voor de energietransitie – twee cruciale opgaven voor Nederland. Het MCDH is verder ook van belang voor een betere infrastructuur (bereikbaarheid stad, veerboot Texel, Defensieterrein), betere leefbaarheid en voor een sterke regio (werkgelegenheid, vestigingsklimaat, kennis).

Naar aanleiding van een bespreking over de Omgevingsvisie van Den Helder eind 2023, nam de programmamanager van de provincie contact op met de ODNHN. De vraag werd gesteld wat de OD NHN voor het programmateam MCDH kon betekenen.

Aard van het risico/gevoeligheid/impact

Het betrekken van de OD NHN had tot doel:

- Het soepel laten verlopen van de vergunningentrajecten (binnen onze bevoegdheden);
- Het duiden van kansen en bedreigingen in een vroeg stadium;
- Voorkomen dat mogelijke milieueffecten binnen scope gebied de andere projecten onmogelijk maken.

Dit project kende de nodige uitdagingen, omdat:

- Bij dit gebiedsontwikkelingsproject waren 3 grote partijen betrokken, in plaats van 1 partij (de gemeente). Dit maakte de uitvoering complexer.
- Een van de 3 partijen was defensie, communicatie met deze partij verliep moeizaam, mede vanwege de vertrouwelijke aard van de informatie vanuit defensie.
- Het project MCDH bestaat uit meerdere deelprojecten, dit maakte het geheel complex en divers. Dit was nieuw voor ons.

Aard van de interventie

Het traject startte met het onderzoeken wat de OD NHN aan het MCDH kon leveren, hoeveel tijd dat zou kosten en wanneer dit zou gaan spelen. Dit is binnen het teamleidersoverleg (TLO) besproken. Vervolgens werd een offerte aangevraagd door het programmateam van MCDH, omdat het een extra opdracht betrof.

In een startbijeenkomst georganiseerd door het programmateam MCDH, werd het project gepresenteerd aan medewerkers van ODNHN. Het uitnodigen van de relevante medewerkers werd uitgevoerd door de omgevingsadviseur van de ODNHN in samenspraak met de teamleiders.

Vervolgens zijn door de omgevingsadviseur intern een vijftal sessies georganiseerd om informatie op te halen over de verschillende thema's om kennis op te halen over het gebied en over kansen en belemmeringen. Denk aan thema's en teams als circulaire economie, natuur, bodem, geluid, licht, externe veiligheid, juristen, ROM en vergunningverlener milieu. Tijdens deze sessies vertelden deelnemers over zijn/haar bijdrage om tot kruisbestuiving tussen de thema's te kunnen komen.

Vervolgens zijn er een aantal producten opgeleverd en gedeeld onder degenen die een bijdrage hebben geleverd.

Resultaten

Uiteindelijk zijn in 2024 de volgende producten opgeleverd:

- Omgevingsscan per thema (> een 'foto' van de omgeving mbt zoneringen en contouren zoals wegen, bodem, geluid, EV).
- Omgevingsanalyse per thema > knelpunten en kansen zoals bodemgeschiktheid bodemenergiesystemen of geluidsbelasting.
- Projectenanalyse > per deelproject inzoomen op de elementen die van belang zijn, mede voortkomend uit scan en analyse.

Dilemma's/successen/leermomenten

De ODNHN is nog niet optimaal ingericht op gebiedsgericht adviseren; het integraal samenwerken tussen thema's/teams en tussen afdelingen verliep moeizaam. Het vinden van de juiste mensen en de relevante informatie was een uitdaging voor beide omgevingsadviseurs. Dit bleek ook tijdens de bijeenkomsten, mensen zijn niet gewend of vinden het lastig om meteen op input van anderen te reageren (de kruisbestuiving).

Begin 2025 is het project intern geëvalueerd en de bevindingen zijn gepresenteerd in het MT. Hier zijn de successen en de aandachtspunten gedeeld. Hieruit zijn beperkt acties voortgekomen. Dit bleek bij een nieuwe opdracht voor de gemeente Schagen; gebiedsgewijs overhevelen van het tijdelijke omgevingsplan naar een definitief omgevingsplan waarin ook milieuregels opgenomen gaan worden. Ook hier bleek dat bij beantwoording van vragen (met integraal karakter) een organisatie brede structuur rondom integrale samenwerking ontbreekt. Het leertraject vindt niet top-down maar down-top plaats, ofwel door projecten als Schagen wordt gepoogd in kleine stapjes om interne integrale samenwerking op te tuigen. Bijvoorbeeld door het instellen van vaste contactpersonen in teams bij verschillende thema's en afdelingen.

Een leermoment wat leidde tot een succes volgde na het opleveren van het rapport aan het programmteam. Het programmteam was niet helemaal tevreden, ze misten de integrale samenhang in het rapport. Een zoektocht volgde tussen het programmteam en de OD NHN omdat beide niet exact wisten te duiden wat er nodig was. Uiteindelijk leidde dit tot een vervolgrapport met daarin een verdiepingsslag van de 3 belangrijkste thema's (geluid, natuur, EV). Dit vervolgrapport werd tot tevredenheid van beide partijen opgeleverd.

Betrokkenen	Rol
<i>Adviseur</i>	Marianne de Hoop (omgevingsadviseur, afwezig bij het interview)
<i>Specialisten</i>	Louis Jansen (adviseur externe veiligheid) Rikkert van Vliet (adviseur geluid) Klaas Verduin (destijds adviseur ROM (ruimtelijke ordening en milieu), inmiddels omgevingsadviseur)
<i>Vergunningverleners</i>	Henri Struiken Boudier (vergunningverlener milieu) Harrie Miedema (vergunningverlener natuur)
<i>Toezichthouder</i>	Edwin Snellemans (toezichthouder en gebiedskennis Den Helder), sloot destijds niet aan. Jasper Hofman, teamleider milieu, wordt gevraagd voor deelname aan het interview.
<i>Afdelingsmanager</i>	Inge Mooij (afdelingsmanager en sparringpartner gezien het een nieuwe opdracht voor de ODNHN betrof en de invulling van de functie omgevingsadviseur nog niet geheel vaststond)
<i>Ketenpartners</i>	<i>Worden voor deze casus niet uitgenodigd</i> Programmateam Maritiem Cluster <ul style="list-style-type: none"> - Provincie Noord-Holland: senior beleidsadviseur omgeving - Defensie, onderdeel marine - Gemeente Den Helder: projectmanager gebiedsontwikkeling

Casus 2 (multidisciplinair) tbv Visitatie ODNHN 2026

Datum: 8 juni 2026

Onderwerp: GoSharing

Tijdslijn

Vraag gem HK over regels opslag scooters en accu's (13-12-2024), advies ODNHN: controle

Maatregelpakket in lijn met PGS 37-2 in samenspraak met VR opgesteld (09-05-2025)

Berging 30 zwaar beschadigde accu's (01-08-2025)

Controle gem HK, VR, politie en ODNHN. Lithiumaccu's en asbestdaken (26-02-2025)

Fysiek overhandigen LOB in A'dam en Den Haag (24-06-2025)

Afvoer 4000 scooters en accu's naar gecontroleerde tussenopslag (5 t/m 8 aug 2025)

Overtreding/Melding/Activiteit

De gemeente Hollands Kroon heeft op 13-12-2024 de vraag gesteld of er regels gelden voor de opslag van elektrische scooters en accu's. Er worden foto's toegestuurd van enkele tientallen deelvoertuigen op het openbare terrein van de locatie. OD NHN geeft aan op 16-12-2024 dat de PGS 37-2, waar een opslag van lithiumaccu's uiteindelijk onder zal gaan vallen, nog niet van kracht is en handhaving via zorgplicht moet verlopen. OD NHN adviseert om een controle te plannen om het risico te bepalen en een jurist te betrekken.

Op 26-2-2025 is de gemeente Hollands Kroon (HK), Veiligheidsregio (VR), politie en OD NHN op controle geweest bij de bedrijfslocatie. VR NHN stuurt de conceptbevindingen toe aan de betrokken jurist van Hollands Kroon. De VR erkent dat er ernstige gevolgen kunnen ontstaan bij brand. Het rapport is bijgevoegd in deze zaak. De betrokken toezichthouders hebben tijdens de inspectie geconstateerd dat circa 70% van de scooters voorzien is van een lithium accu.

Aard van het risico/gevoeligheid/impact

- Opslag van ongeveer 4000 accu's los en in elektrische scooters, sommige in (zeer) slechte staat > brandgevaar.
- Loodsen met asbestplaten > verspreiding van vezels bij brand en vrijkomen van verontreinigd bluswater (gedurende het traject werd door het RIVM landelijk bekend gemaakt dat het bluswater milieurisico's met zich meebrengt).
- Woonhuizen in directe omgeving.
- Wetgeving in de vorm van PGS 37-2 (Lithiumhoudende energiedragers: Opslag) is nog niet van kracht, handhaving op basis van zorgplicht (brandveiligheid/bouwen) door gemeente HK.
- Faillissementen, curatoren en belastingschuld bemoeilijken het vinden van de adressanten en brengt onzekerheden mee in relatie tot het kostenverhaal voor gemeente HK.

Aard van de interventie

Gemeente HK is in deze casus het bevoegde gezag, zij dienden de Last onder bestuursdwang (LOB) op te stellen. Hier heeft samenwerking plaatsgevonden met de OD NHN, als sparringpartner. De lasten zijn in overleg met de burgemeester persoonlijk afgeleverd bij de adressant door de gemeente HK en OD NHN. De casus is ingediend als RIEC signaal bij het RIEC informatieoverleg op 02-07-2025 (Regionaal Informatie- en Expertisecentrum, richt zich op de bestrijding van ondermijnende criminaliteit).

Er is na toe toepassen van spoedbestuursdwang door gemeente HK vanaf 17-07-2025 op advies van de VR een brandwacht (24/7) ingesteld wegens het mogelijke brandgevaar en als beveiliging om ongewenst bezoek buiten te houden.

De OD NHN had met name een rol bij het in kaart brengen van de gevaarstelling, het zoeken naar geschikte (tussen)opslaglocatie, de milieutechnisch verantwoorde afvoer van de afvalstoffen (ADR), het vinden van een geschikt transportbedrijf. Ofwel prioritering in risico's en

afvoer. Verder trad de OD NHN als (juridische) sparringpartner op voor de gemeente HK. Gedurende het traject heeft de OD NHN diverse crisispartners betrokken en inspectiediensten betrokken voor zowel risico- en crisisbeheersing voor een incident op de toenmalige en nieuwe locatie. En gezien de casus heeft OD NHN het contact onderhouden met de milieurecherche.

Resultaten

- 13-12-2025 ADVIES: Vraag van gemeente HK over de regels van opslag van elektrische scooters en accu's. Na getoonde foto's door gemeente HK adviseert OD NHN een controle te plannen om het risico te bepalen en een jurist te betrekken.
- 26-02-2025 CONTROLE: Controle door gemeente HK, VR, politie en ODNHN. Lithiumaccu's en asbestdaken aangetroffen.
- 09-05-2025 MAATREGELPAKKET: OD NHN stelt een adequaat maatregelenpakket in lijn met PGS 37-2 in samenspraak met de Veiligheidsregio, die bij een eventuele calamiteit wordt ingezet.
- 24-06-2025 LOB: Fysiek overhandigen van de LOB van de gemeente HK aan de adressant in Amsterdam en Den Haag.
- 01-08-2025 INSPECTIE + AFVOER: OD NHN voert ten behoeve van de afvalverwerkers een inspectie uit om nader te bekijken hoeveel accu's er in slechte staat zijn. Een gespecialiseerd bedrijf bergt de volgende op locatie circa 30 beschadigde accu's en doet hier een grondige inspectie.
- 05-08-2025 AFVOER: De afvoer van circa 4000 elektrische scooters en accu's naar een gecontroleerde (tussen)opslaglocaties en afschouw van de locatie.

Dilemma's/successen/leermomenten

Success

De loods en locatie zijn ontdaan van brandgevaarlijk afval en afgevoerd naar een gecontroleerde omgeving, dit in nauwe samenwerking met de gemeente HK en de VR.

Dilemma

Optreden op basis van de zorgplicht is complexer dan bij het overtreden van voorschriften of artikelnummers in de Omgevingswet. Aangezien sprake is van een relatief nieuw fenomeen met bijbehorende wet- en regelgeving zorgt dit voor vertraging. Dit bemoeilijkt tevens de breed gedragen erkenning dat er geacteerd moet worden met mogelijk verregaande gevolgen. De situatie was nieuw voor zowel de gemeente als de ODNHN. Dit vertraagde het bestuurlijke optreden. De complexe bedrijfsstructuur ofwel onduidelijkheid wie is adressant was en onduidelijkheid wie waarvoor bevoegd was, droeg daar ook aan bij.

Leermomenten

Er heeft een evaluatie plaatsgevonden tussen de gemeente HK en OD NHN. Uit de evaluaties is naar voren gekomen:

- (H)erkennen ernst/omvang nieuw type risico's;

- Ervaring met gloednieuwe wetgeving -> juridisch risico;
- Rol/inspanning gemeente versus rol/inspanning omgevingsdienst;
- Tijdsige opschaling crisisteam;
- Eigen veiligheid -> niet naar privé te herleiden betrokken worden.

Strafrechtelijk optreden is door het OM helaas niet opportuun geacht, mede omdat de rechtspersoon failliet is en het lastig wordt aan te tonen wat hem/haar verweten kan worden omdat een gedeelte van de overtreding ontstaan is vlak voordat hij/zij bestuurder werd. Het bedrijf wisselde namelijk van KVK bestuurder.

De OD NHN heeft inmiddels geen directe betrokkenheid meer, maar de gemeente HK zit nog met het kostenverhaal en een enorme kostenpost (huur locatie, huur PGS containers, camera's, afvoerkosten afvalstoffen indien geen opkoper).

Betrokkenen Rol (beschrijving van de rol en activiteiten in deze casus)

<i>Teamleider</i>	Jeroen Vogel (klankbord, bestuurlijk contactpersoon)
<i>Toezichthouder</i>	Laurens Zon (dagelijks toezicht en contactpersoon), Dennis Buschman (toezichthouder), Ruud van Puffelen (toezichthouder en advies opslag gevaarlijke stoffen)
<i>Vergunningverlener</i>	Betül Çağlayan (maatwerk opslag agriport)
<i>Jurist</i>	Fleur Bakker (klankbord juridische vraagstukken en maatwerk opslag agriport)
<i>Adviseur</i>	Louis Jansen (adviseur externe veiligheid)
<i>Ketenpartner</i>	Veiligheidsregio: Roan Groot (advisering brandgevaar en inrichting nieuwe opslaglocaties)
<i>Ketenpartner</i>	Gemeente Hollands Kroon: Joost Kooiman (adviseur OOV) en Aron Hooijman (jurist)
<i>Ketenpartner</i>	Politie: Jessica Croonen (intelligence milieurecherche politie)
<i>Ketenpartner</i>	ILT: Karim Elbouni (inspecteur afgedankt elektronisch afval) en Erik van Doornmalen (inspecteur EVOA (grensoverschrijdende afvaltransporten))
<i>Ketenpartner</i>	RIEC: Eva de Jong (accountmanager RIEC)